

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 5P/8/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6424200346
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Kasanová
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2024:6424200346.1

Uznesenie

Okresný súd Žiar nad Hronom vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: 1/ mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. X/X, XXX XX C., 2/ mal. D. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. X/X, XXX XX C., 3/ mal. D. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. X/X, XXX XX C., 4/ mal. E. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. X/X, XXX XX C., t. č. všetky deti Centrum pre deti a rodiny Polomka, Dimitrova 12, 976 66 Polomka, všetky deti zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žarnovica, deti rodičov - matky: D. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. X/X, XXX XX C., t. č. F. XX, XXX XX C. a otca: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. XX/XX, XXX XX C., t. č. Ústav na výkon väzby a Ústav na výkon trestu odňatia slobody, F. X, XXX XX G. G. o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žarnovica o nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Súd nad mal. deťmi B., a to nad mal. A., nar. XX.XX.XXXX, mal. D., nar. XX.XX.XXXX, mal. D., nar. XX.XX.XXXX a mal. E., nar. XX.XX.XXXX n a r i a d ť u j e ústavnú starostlivosť, ktorú budú mal. deti vykonávať v Centre pre deti a rodiny Polomka, Dimitrova 12, 976 66 Polomka.

Matka mal. detí D. B., nar. XX.XX.XXXX je p o v i n n á prispievať na výživu mal. detí na každé dieťa zvlášť výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa určené osobitným predpisom, posielaným vždy do 25. dňa v mesiaci vopred na účet CDR Polomka, Dimitrova 12, 976 66 Polomka, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Otec mal. detí A. B., nar. XX.XX.XXXX je p o v i n n ý prispievať na výživu mal. detí na každé dieťa zvlášť výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa určené osobitným predpisom, posielaným vždy do 25. dňa v mesiaci vopred na účet CDR Polomka, Dimitrova 12, 976 66 Polomka, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Súd u r č u j e matke mal. detí D. B., nar. XX.XX.XXXX lehotu 1 roka od právoplatnosti tohto rozhodnutia na úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov tak, aby mohla osobne vykonávať starostlivosť o mal. deti.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1.ÚPSVaR doručil súdu návrh, ktorým žiadal, aby súd nariadil nad mal. deťmi B. a to nad mal. A., D., D. a E. ústavnú starostlivosť, ktorú bude zabezpečovať Centrum pre deti a rodiny Polomka. Vyživovací povinnosť rodičov žiadal určiť vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa určené osobitným zákonom posielaným vždy do 15. dňa v mesiaci na účet zariadenia.

2.ÚPSVaR svoj návrh odôvodnil tým, že mal. deti už boli na základe uznesenia Okresného súdu Žiar nad Hronom sp.zn. 5P/22/2023 dočasne umiestené v CDR Polomka. Matka mal. detí sa nezdržiava v mieste trvalého bydliska, nakoľko rodinný dom nie je obývatelný. Aktuálne sa zdržiava u svojej sestry v obci

F.. Nemá žiadny príjem, z evidencie uchádzačov o zamestnanie bola vyradená z dôvodu nespolupráce. Spolupráca s matkou je zameraná na pomoc pri hľadaní zamestnania, ako aj bývania. V čase podania návrhu bol otec mal. detí vo väzbe a nikto z rodiny neprejavil záujem o zvedenie mal. detí do NOS.

3.Okresný súd Žiar nad Hronom na návrh Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, nariadil uznesením sp.zn. 5P/8/2024 zo dňa 10.05.2024 opätovne neodkladné opatrenie, ktorým do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej (rozhodnutie o ústavnej starostlivosti) nariadil výchovné opatrenie a to pobyt mal. detí B. v Centre pre deti a rodiny Polomka a to počnú dňom 13.2.2020.

4.Na pojednávaní dňa 15.05.2024 zástupkyňa Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žarnovica zotrvala na podanom návrhu, s poukazom na záujem mal. detí. Uviedla, že nevie, z akých dôvodov sa matka mal. detí nedostavila na pojednávanie, pričom o termíne pojednávania bola informovaná aj kolíznym opatrovníkom. Od matky mal. detí majú vedomosť o tom, že otec mal. detí bol už odsúdený na 8 rokov, avšak plánuje podať odvolanie. Na strane matky od podania návrhu k zemne pomerov nedošlo, matka stále nemá bývanie ani prácu, nemá príjem, býva u svojej sestry. Na pojednávanie sa nedostavila matka mal. detí, doručenie mala riadne vykázané, neúčast' neospravedlnila a ani z dôležitého dôvodu nepožiadala o odročenie pojednávania. Na pojednávanie sa nedostavil otec mal. detí, nakoľko je vo výkone trestu odňatia slobody / väzbe, o termíne pojednávania bol upovedomený. K návrhu výhrady nevzniesol, o eskortu na pojednávanie nežiadal. Súd konal v neprítomnosti rodičov mal. detí.

5.Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom zástupkyne Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica pracovisko Žarnovica, oboznámil sa so Správou o sociálnej situácii rodičov zo dňa 11.12.2023 z Mesta Žarnovica, so Správou Centra pre deti a rodiny Polomka, so Správou Úradu prác, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica pracovisko Žarnovica, s uznesením Okresného súdu Žiar nad Hronom sp.zn. 5P/8/2024 zo dňa 10.05.2024.

6.Podľa § 54 ods.1 Zákona č. 36/2005 Z. z. Zákona o rodine v znení neskorších predpisov, náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

7.Podľa § 54 ods.2 toho istého zákona súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,

c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave.

8.Podľa § 54 ods.5 toho istého zákona súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

9.Podľa § 55 ods.1 toho istého zákona súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

10.Podľa § 55 ods.2 toho istého zákona ak súd nariadil ústavnú starostlivosť z dôvodov, ktoré sú na strane rodičov, v rozhodnutí zároveň určí rodičom dieťaťa primeranú lehotu na úpravu ich rodinných a sociálnych pomerov tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote zabezpečia, súd ústavnú starostlivosť zruší. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote nezabezpečia, súd začne aj bez návrhu konanie o zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti alebo konanie o zverení dieťaťa do pestúnskej starostlivosti.

11.Z vykonaného dokazovania súd má za preukázané, že uznesením Okresného súdu v Žiari nad Hronom sp. značka 5P/22/2023 zo dňa 25.09.2023 právoplatné a vykonateľné dňa 03.11.2023 súd

dočasne odňal mal. deti B. a to mal. A., mal. D. a mal. D. a mal. E. z osobnej starostlivosti matky a nariadil výchovné opatrenie – pobyt mal. detí v zariadení Centra pre deti a rodiny Polomka a to na obdobie 6 mesiacov počnúc dňom 15.08.2023.

12.Uznesením Okresného súdu v Žiari nad Hronom sp. značka 5P/8/2024 zo dňa 10.05.2024 súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým nariadil výchovné opatrenie, do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, a nariadil pobyt mal deťom v Centre pre deti a rodiny Polomka.

13.Zo správy Mesta Žarnovica zo dňa 11.12.2023 o sociálnej situácii rodičov súd zistil, že rodičia mal. detí sa v mieste trvalého bydliska nezdržiavajú. Uvedenú skutočnosť potvrdil aktuálne na pojednávaní aj kolízny opatrovník (otec je vo väzbe / výkone trestu, matka u sestry v obci Kľak).

14.Zo správy Centra pre deti a rodiny Polomka súd zistil, že mal. A. navštevuje 9. ročník ZŠ v Polomke. V škole sa dobre a rýchlo adaptoval. Hygienické návyky si osvojil, osobné veci si v poriadku zatiaľ udržať nevie. K deťom je priateľský, dospelých rešpektuje, ale musí mať vždy posledné slovo. Číta knihy, obľubuje turistické vychádzky. Mal. D. navštevuje 7. ročník ZŠ v Polomke. Na nové prostredie si zvyká postupne. Chce na seba upozorniť niekedy aj nevhodným správaním, vo zvýšenej miere vyhľadáva opačné pohlavie. Pri nesúhlase používa zvýšený hlas a vulgarizmy. Domácej príprave na vyučovanie nevenuje dostatočnú pozornosť. Stáva sa, že nerešpektuje pravidlá v skupine. Mal. D. chodí do 4. ročníka ZŠ v Polomke, vedomosti má primerané tomu, že nemala vytvorené vhodné podmienky na učenia. Adaptácia prebehla v norme. Správanie je primerané. Absentujú u nej základné sociálne zručnosti, niekedy prevládajú nevhodné verbálne prejavy. Mal. E. nastúpil do prípravného ročníka ŠZŠ v Polomke. Po vyšetrení mu bola odložená školská dochádzka. Na svoj fyzický vek má veľmi slabé vedomosti. Matka udržiava s deťmi kontakt telefonicky. Kontakt s deťmi udržiava aj otec, ako ja otцова sestra pani H. a matkina sestra pani E..

15.Súd zistil, že rodičia mal. detí vzhľadom na svoje aktuálne životné podmienky, v súčasnej dobe, nie sú schopní zabezpečiť pre mal. deti riadnu starostlivosť. Matka nemá zabezpečené bývanie, nemá príjem. Otec mal. detí nemôže reálne zabezpečiť starostlivosť, nakoľko je vo väzbe / výkone trestu. Pred nariadením ústavnej starostlivosti súd skúmal, či maloleté deti nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti. Zo stanoviska Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica pracovisko Žarnovica súd zistil, že v rámci rodiny sa nenašla osoba, ktorá by bola ochotná zabezpečiť starostlivosť o mal. deti. Súd je toho názoru, že v súčasnej dobe je v záujme mal. detí, aby bola nariadená ústavná starostlivosť, ktorú bude zabezpečovať Centrum pre deti a rodiny Polomka. V konaní bolo preukázané, že výchova mal. detí by bola v rodine vážne ohrozená ako aj vážne narušená, nakoľko rodičia mal. detí aktuálne nie sú schopní zabezpečiť deťom adekvátnu starostlivosť.

16.Mal. deti nie je možné zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti. Uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti s poukazom na záujem mal. detí a za účelom zabezpečenia ich zdravého fyzického a psychického vývoja, súd nariadil ústavnú starostlivosť.

17.Podľa § 81 ods.2 Zákona č. 36/2005 Z. z. Zákona o rodine v znení neskorších predpisov, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

18.Podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 4 a 5 toho istého zákona plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, neplnoleté alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere

sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihladne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nutné vynaložiť.

19.Podľa § 75 ods. 1 toho istého zákona pri určení výživného prihladne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihladne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihladne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

20.Podľa § 76 ods. 1 toho istého zákona výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

21.Podľa § 2 Zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime, za životné minimum fyzickej osoby alebo právnických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú podľa § 3 spoločne, sa považuje suma alebo úhrn súm po c) 122,77 eur ak ide po 1) o zaopatrené nepĺnoleté dieťa, po 2) o nezaopatrené dieťa.

22.Súd určil rodičom mal. detí povinnosť prispievať na výživu mal. detí, na každé dieťa zvlášť, a to minimálnym výživným, čiže vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepĺnoleté alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona (36,80 €). Výšku výživného v minimálnej, zákonom stanovenej výške, navrhol určiť kolízny opatrovník. Súd uložil rodičom povinnosť platiť výživné na účet Centra pre deti a rodiny Polomka s poukazom na ustanovenie § 81 ods. 2 Zákona o rodine.

23.Ak súd nariadil ústavnú starostlivosť z dôvodov, ktoré sú na strane rodičov, v rozhodnutí zároveň určí rodičom dieťaťa primeranú lehotu na úpravu ich rodinných a sociálnych pomerov tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote zabezpečia, súd ústavnú starostlivosť zruší. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote nezabezpečia, súd začne aj bez návrhu konanie o zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti alebo konanie o zverení dieťaťa do pestúnskej starostlivosti.

24.Súd určil matke mal. detí lehotu jedného roka na úpravu jej rodinných a sociálnych pomerov tak, aby mohla osobne vykonávať starostlivosť o maloleté deti. Uvedenú lehotu súd považuje za primeranú. Ak matka úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote zabezpečí, súd ústavnú starostlivosť zruší. Súd lehotu na úpravu pomerov na strane otca mal. detí neučil, vzhľadom na špecifickú situáciu na jeho strane, nakoľko je vo väzbe / výkone trestu odňatia slobody.

25.O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia uznesenia na súde, proti ktorého uzneseniu smeruje. Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Toto právo nemajú účastníci konania, ktorí sa vzdali práva podať odvolanie.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolať proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolať možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolať dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov, ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie.

Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému. Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje aj pri výkone rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní. Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje aj vtedy, ak z osobitného predpisu alebo z medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná, vyplýva vykonateľnosť dohody alebo verejnej listiny, ktorou bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.